

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-10-05
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
40158-10
Enhet 14

Sida 1 (7)

SÖKANDE

Competens Utbildning Sverige AB, 556503-9871

Ombud:

Uno Johansson
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

MOTPART

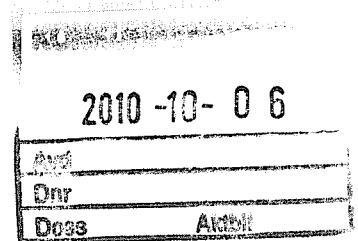
Arbetsförmedlingen
Juridiska enheten
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 60534

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDE M.M.

Arbetsförmedlingen genomför en upphandling av Meritportfölj – produktionspersonal fordonsindustrin, diarienummer Af-2010/196326. Enligt tilldelningsbeslut den 13 september 2010 har Arbetsförmedlingen beslutat att teckna avtal med andra anbudsgivare än Competens Utbildning Sverige AB (Competens).

Competens ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Competens bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget anges under punkt 4.1 ”Beräkningsgrunder” att ”Anbud som är mer än dubbelt så dyrt som anbud med lägsta pris kan komma att förkastas”. Krav på anbudsgivare, anbudets utformning eller andra förutsättningar som kan innebära att anbudsgivare diskvalificeras i upphandlingen ska klart framgå av förfrågningsunderlaget. Anbudsgivare ska ha möjlighet att bedöma om anbudsgivarens anbud klarar/uppfyller samtliga villkor som gäller för att inte diskvalificeras. Arbetsförmedlingens skrivning och villkor att ”Anbud som är mer än dubbelt så dyrt som anbud med lägsta pris kan komma att förkastas” innebär att en anbudsgivare inte har någon möjlighet att bedöma huruvida anbudet uppfyller samtliga villkor för att inte diskvalificeras då anbudsgivare inte har kännedom om andra anbudsgivares priser. Anbudsgivare kan inte ens veta om de blir förkastade om offererat pris är dubbelt så dyrt som lägsta pris i och med att Arbetsförmedlingen inte anger att de ”kommer att” utan att de ”kan komma att” förkasta sådana anbud. Villkoret står därför i strid med LOU:s princip om transparens.

Arbetsförmedlingens villkor sätter också i förfrågningsunderlaget angiven utvärderingsmodell ur spel. I förfrågningsunderlaget anges att ”Vid utvärderingen får anbudena betyg utifrån hur väl de uppfyller respektive utvärderingskriterium. Arbetsförmedlingen kommer att tillämpa en femgradig (1 -

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

5) betygsskala, Betyget multipliceras sedan med viktningen." Viktningen av pris till 30 procent innebär att en anbudsgivare som offererat ett dubbelt så dyrt pris som den anbudsgivare som offererat det lägsta priset ändå kan vinna upphandlingen. För att åskådliggöra detta ges följande räkneexempel.

Anbudsgivare A erbjuder priset 1000 kronor.
Anbudsgivare B erbjuder priset 2100 kronor.

Vad gäller utvärderingskriteriet pris får då anbudsgivare A 150 poäng och anbudsgivare B 72 poäng enligt i förfrågningsunderlaget angiven formel:
 $\text{Pris} = (\text{lägsta pris/aktuellt pris}) * 5 * \text{vikt}$.

Beträffande övriga kriterier antar vi att anbudsgivare A har beträffande utvärderingskriterium "Tjänstens innehåll, upplägg och genomförande" betyget 3 vilket ger $(3*50) = 150$ poäng och beträffande "Personella resurser" betyget 3 vilket ger $(3*20) = 60$ poäng. Anbudsgivare B får beträffande utvärderingskriterium "Tjänstens innehåll, upplägg och genomförande" betyget 5 vilket ger $(5*50) = 250$ poäng och beträffande "Personella resurser" betyget 4 vilket ger $(4*20) = 80$ poäng.

En sammanräkning ger då följande resultat.

Anbudsgivare A får:
Tjänstens innehåll, upplägg och genomförande: 150 poäng
Pris: 150 poäng
Personella resurser: 60 poäng
Summa: 360 poäng

Anbudsgivare B får:
Tjänstens innehåll, upplägg och genomförande: 250 poäng
Pris: 72 poäng
Personella resurser: 80 poäng
Summa: 402 poäng

Resultatet blir således att anbudsgivare B vinner trots att dennes offererade pris är mer än dubbelt så dyrt som lägsta pris.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökan och yttrar sig huvudsakligen enligt följande. Arbetsförmedlingens uppfattning är att det tydligt av förfrågningsunderlaget framgår vad som kan föranleda att ett anbud förkas-

tas. Förfrågningsunderlaget brister inte i transparens. Noteras bör att varken Comptens eller någon av de övriga nio anbudsgivarna har ifrågasatt förfrågningsunderlaget under anbudstiden.

Vidare redogör bolaget för ett fiktivt fall där ett anbud, trots att det är mer än dubbelt så dyrt som anbud med lägsta pris, skulle kunna "vinna" en upphandling enligt de i aktuell upphandling angivna kriterierna och dess viktning. Det visade exemplet har förmodligen till syfte att visa att bolaget skulle ha haft möjlighet att vinna aktuell upphandling om deras anbud hade tagits upp till prövning. Av Arbetsförmedlingens tilldelningsmeddelande framgår att vinnande anbud förutom att erhålla högsta poäng för pris endast har tappat 25 poäng på ett av övriga kriterier. Det betyder alltså att även om bolaget erhållit högsta poäng på samtliga kriterier förutom pris så hade bolagets anbud inte kunnat vinna i upphandlingen. Competens kan därför inte anses ha lidit någon skada.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Den aktuella upphandlingen har påbörjats före den 15 juli 2010 och därmed ska LOU tillämpas i den lydelse som var aktuell vid denna tidpunkt.

1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

16 kap. 2 § första stycket LOU har, i tillämplig lydelse, följande lydelse. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Handlingarna i målet

Av förfrågningsunderlaget kan utläsas bl.a. följande.

4.1 Beräkningsgrunder

Arbetsförmedlingen kommer att anta det anbud som uppfyller samtliga skall-krav och får högst sammanlagd poäng vid prövningen utifrån utvärderingskriterierna. Vid lika poäng vinner det anbud som har det lägsta priset.

Vid utvärderingen får anbuden betyg utifrån hur väl de uppfyller respektive utvärderingskriterie. Arbetsförmedlingen kommer att tillämpa en femgradig (1-5) betygsskala. Betyget multipliceras sedan med viktningen.

Poängbedömningen av anbudens priser går till så att anbud med lägsta pris per kvd får betyget fem multiplicerat med viktningen. Övriga anbud får poäng enligt följande formel:

$$P = \frac{\text{lägsta pris}}{\text{aktuellt pris}} * 5 * \text{vikt}$$

Anbud som är mer än dubbelt så dyrt som anbud med lägsta pris kan komma att förkastas.

Ett anbud kan alltså få maximalt 500 poäng.

4.2 Utvärdering

- **Tjänstens Innehåll, upplägg och genomförande (50 procent)**

Vid bedömningen kommer hänsyn att tas till:

- a) anbudsgivarens erbjudna innehåll och upplägg av tjänsten. (25 %).
- b) hur väl anbudsgivarens genomförande anses uppfylla syfte och målsättning. (25 %).

- **Pris per kvd (30 procent)**

- **Personella resurser (20 procent)**

Vid bedömningen kommer, hänsyn att tas till personalens utbildning, yrkeserfarenhet och erfarenhet av arbete med Meritportfölj, samt personalsammansättningen för den aktuella tjänsten.

Förvaltningsrättens bedömning

Competens har gjort gällande att avsnitt 4.1 "Beräkningsgrunder" i förfrågningsunderlaget brister i transparens. Av ifrågavarande avsnitt framgår bl.a. att anbud som är mer än dubbelt så dyrt som anbud med lägsta pris kan komma att förkastas.

Kriterierna för tilldelning av kontrakt ska vara sådana att det är möjligt för en rimligt insatt anbudsgivare att förstå och tolka dem. Den aktuella skrivningen i förfrågningsunderlaget är i och för sig till sin ordalydelse lätt att förstå. Villkorets tillämpning i praktiken är dock en annan fråga.

Det får förutsättas att varje anbudsgivare gör ett ekonomiskt övervägande avseende vilket pris man kan offerera. Innebörden av det aktuella villkoret är emellertid att ett anbud, efter att prisuppgifterna i anbudet relaterats till prisuppgifterna i ett annat anbud, kan komma att förkastas. Huruvida anbudsgivarens anbud överhuvudtaget kommer att utvärderas blir därmed avhängig utfallet av en jämförelse av för anbudsgivarna på förhand okända uppgifter. Att villkoret stipulerar att ett anbud inte kommer att utvärderas vidare medför således att det till sin funktion är mer likt ett skall-krav än ett utvärderingskriterium vilket, enligt förvaltningsrättens mening, är svårigen förenligt med principen om transparens och förutsebarhet.

Enligt det räkneexempel som Competens angivit kan ett anbud som är dubbelt så dyrt som lägsta anbud vinna upphandlingen under vissa förutsättningar. Detta visar i och för sig inte att Competens hade vunnit upphandlingen om deras anbud tagits upp till prövning. Exemplet visar dock att kriteriet pris, med det aktuella villkoret, får ett helt annat – och dessutom oförutsebart – genomslag än dess viktning enligt utvärderingsmodellen.

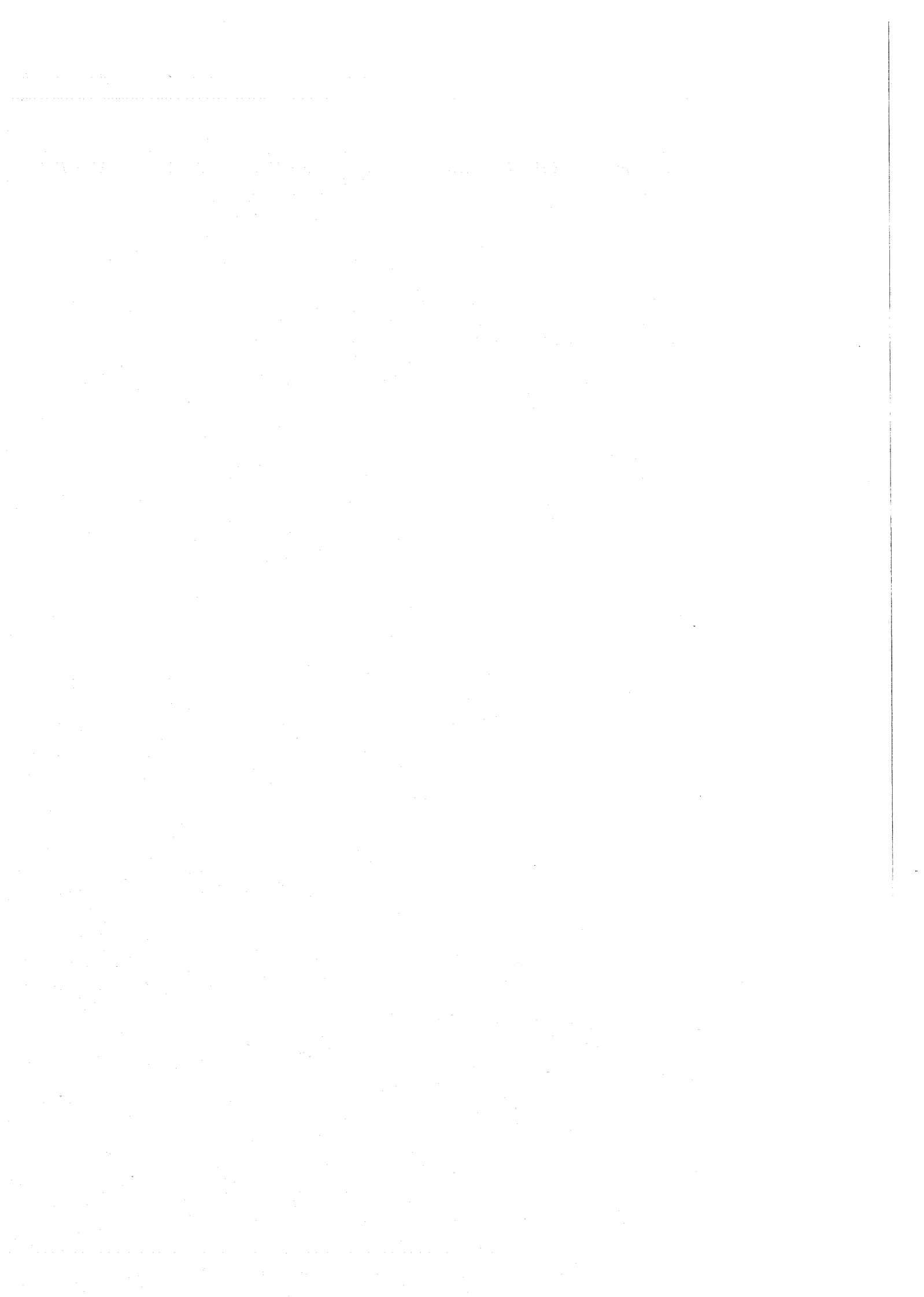
Förvaltningsrätten konstaterar därmed att det aktuella villkoret inte kan anses förenligt med LOU. Överträdelsen har påverkat Competens på så sätt att bolaget inte har fått sitt anbud utvärderat och Competens får därigenom anses ha lidit skada. Felet är inbyggt i förfrågningsunderlaget och har således påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande fas. Därmed saknas möjlighet för förvaltningsrätten att förordna om en mindre ingripande åtgärd än att upphandlingen ska göras om. Ansökan om överprövning ska därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1A LOU)

Sofia Hällgren
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Mathias L. Jansson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU

